

Rapport Trygghetsmätning Nacka kommun

AKTUELL TRYGGHETSBLD HÖSTEN 2022

STIFTELSEN TRYGGARE SVERIGE

Innehållsförteckning

Inledning	2
Metod	3
Analysmodell.....	3
Frågeformulär	5
Kvaliteten i mätningen – är resultatet ”sanningen”?	8
Datainsamling och svarsfrekvens	10
Resultat	11
Nacka kommun som helhet	11
Detaljanalys av de sex kommundelarna.....	13
Boo	13
Fisksätra	15
Orminge	17
Saltsjöbaden.....	19
Sicklaön	21
Älta	23
Utsatthet för brott de senaste 12 månaderna	25
Utsatthet för bedrägerier de senaste 12 månaderna	26
Utsatthet för hot om våld de senaste 12 månaderna	27
Kvinnors och mäns utsatthet och upplevelser	28
Yngre och äldre personers utsatthet och upplevelser	30

Inledning

Den modell som Stiftelsen Tryggare Sverige använt för att kartlägga tryggheten i Nacka kommun följer den standard för de trygghetsundersökningar som Rikspolisstyrelsen som huvudman genomfört under perioden 2002 till 2007 och som har använts i flera år efter detta runt om i många av Sveriges 290 kommuner. Över 250 kommuner har åtminstone en gång varit föremål för undersökningen och en stor mängd kommuner har återkommande genomfört undersökningen över många år. Undersökningen är därmed Sveriges största trygghetsundersökning med en total omfattning på över 1 200 000 erhållna respondentsvar. Årligen tillkommer minst 40 000 - 60 000 respondentsvar i olika kommuner över hela landet.

Logiken i analysen av trygghetsundersökningen är enkel, om än undersökningsmässigt komplex; om många boende som vistas i ett område dagligen uppfattar ett problem så är problemet utbrett. Om få boende uppfattar ett problem så är det problemet mindre utbrett. Om antalet boende som uppfattar ett problem minskar eller ökar utan att det normalt beror på slumpvariationer så minskar eller ökar problemet. Det mäts genom att procentandelar för problem för varje indikator beräknas.

Procentandelarna för varje indikator placeras in i en problemnivå mellan 0 - 6 i ett nationellt perspektiv för jämförelse av allvarlighetsgraden. Där problemnivå 2 bedöms som normalvärde för varje indikator för Sverige. Problemnivå 2 utgörs av medelvärdet för 317 000 individsvar, insamlat mellan åren 2015 – 2021, i olika geografiska områden i såväl storstad som landsbygd, socio-ekonomiskt utsatta områden som de motsatta, och geografiskt över hela landet, med viss tyngdpunkt på 58 kommuner i södra Sverige.

En annan viktig faktor är möjligheten till jämförelser med andra kommuner för att kunna relatera och bedöma huruvida resultaten på enskilda indikatorer är höga, normala eller låga i förhållande till övriga Sverige. Tanken är också att om många människor uppfattar ett problem så påverkar det förhållandet "indirekt" de boendes trygghet. Är detta många problem (av de 32 indikatorerna) som har höga värden påverkar detta förhållande människornas trygghet; området blir "indirekt" otryggare. Det är alltså en analys av de boendes kollektiva uppfattningar om förekomsten av problem som leder till en bedömning av tryggheten i området, inte som i vissa andra undersökningar resultatet från en enskild fråga om respondenterna är trygga i sitt område.

Mätningar av tryggheten i Nacka kommun har skett tidigare med denna modell 2006, 2016 och 2018. Beställare av undersökningen är Nacka kommun och utförare är Stiftelsen Tryggare Sverige.

I undersökningen undersöktes Nacka kommun som helhet och sex geografiska delområden. Formuläret skickades ut i september och de flesta svaren inkom under oktober månad, så resultaten speglar respondenternas bedömningar av tryggheten i närtid. Sammanlagt tillfrågades 1 800 respondenter och 1 085 svar inkom. Svarsfrekvensen efter borträknat frånfall av returnerade enkäter hamnade på 60,4 procent, vilket är en högre svarsfrekvens jämfört med undersökningarna som genomfördes 2016 respektive 2018 då svarsfrekvensen var 58 procent. Svarsfrekvensen i de olika kommundelarna varierande mellan 53,8 procent och 68,3 procent. Svarsfrekvensen är för en undersökning av denna typ normal, och bedöms vara rimligt rättvisande för Nacka kommun. Vad gäller de olika kommundelarna ger den i stora drag en trolig problembild även om resultatet inte är lika "säkert" som kommunens resultat som helhet.

I alla händelser finns det i nuläget ingen känd bättre metod att ta reda på trygghetssituationen i Nacka kommun och de olika kommundelarna. Polisstatistik som brottsanmälningar, uppläringsprocent samt även polisiära händelserapporter har stora brister och är i många avseenden oanvändbara som mått på de boendes trygghet. Andra undersökningar som t.ex.

Brottsförebyggande rådets "Nationella Trygghetsundersökning" (NTU) saknar adekvata möjligheter att gå ner på kommun- och kommundelsnivå. Den statistik som redovisas är dessutom, till skillnad från vad som är fallet i denna trygghetsmätning, heller inte dagsaktuell. Beträffande den undersökning vid namn "Öppna jämförelser - trygghet och säkerhet" som Sveriges Kommuner och Randsting (SKR) genomför är inte heller den relevant för att mäta inom detta område.

Andra typer av undersökningar, som exempelvis helt interna bedömningar, saknar ofta vetenskapligt stöd och är svåra att jämföra ur ett nationellt perspektiv. Detta material är mot den bakgrunden den mest grundläggande evidensbaserade källan rörande tryggheten i Nacka kommun och dess olika kommundelar år 2022.

Metod

Analysmodell

Att bedöma trygghetsutveckling i ett givet geografiskt område är en uppgift som är mycket svår och en analytiker bör närma sig uppgiften med stor ödmjukhet. Vissa forskare använder bara ett mått, exempelvis utvecklingen av indikatorn trygg utomhus ensam sent på kvällen i sitt bostadsområde. Andra forskare gör en sammanvägning av två-tre mått. Till slut har erfarenheten sagt oss som varit inblandade i Polisens och andra aktörers undersökningar i minst 250 studier mellan 1997-2016 att detta är mycket grova förenklingar som kan vara missvisande i många situationer.

Analysmodellen för *problemindex* som är framtagen inför 2007 års trygghetsanalyser är ett försök att närma sig ett bättre analysredskap. För att bedöma utvecklingen när det gäller trygghet i en kommun har diskussionerna och försöksverksamheter lett fram till att en sammanvägning av 32 indikatorer/mått ur rådata, *problemindex*, är en empiriskt välfungerande metod. Uppgiften att bedöma trygghet är som tidigare konstaterats mycket komplex. Den analysmetod som används i denna undersökning har diskuterats i många sammanhang med internationella och nationella forskare och praktiker utan att några för undersökningen betydande invändningar har framkommit. Framför allt har inga alternativa modeller presenterats som varit mer användbara för att bedöma utvecklingen vad gäller trygghet i ett givet geografiskt område över tid och för att göra nationella jämförelser.

Modellen tycks så här långt samhällsoperativt mycket användbar, samtidigt som metodutvecklingen fortfarande befinner sig i ett utvecklingsskede då detta ännu är ett relativt nytt system. Ett stort värde bedöms också vara att översiktligheten ökar, jämförbarheten blir tydligare, sifferexercisen förenklas och att de skenbara skillnaderna mellan siffror t.ex. 26 procent, 27 procent och 29 procent i större utsträckning balanseras till samma resultat, exempelvis problemnivå 3. Hellre nästan rätt än exakt fel som en statistisk populär sanning ibland uttrycks. Gränsdragningsproblematiken finns alltid så en kombination av problemnivå och föregående års procentsats ger det bästa svaret på frågan om en förändring troligen är en verklig förändring.

För att analysmodellen ska fungera optimalt är det angeläget att resultaten från undersökningen diskuteras i Nacka kommun, med Polisen och bland andra aktörer. Dessa diskussioner kan i vissa avseenden nyansera och fördjupa analyserna, då erfarenheter från kommun tillsammans med polisiära erfarenheter från fält, kriminalunderrättelseinformation, aktuella brottsanmälningar i närtid samt annan information från exempelvis kommunala förvaltningar och/eller NGOs integreras med undersökningen. Erfarenheterna under 20 år visar dock att trygghetsundersökningen utgör själva fundamentet för en systematisk kontinuerlig kartläggning av problem- och trygghetsbilder i en kommun eller en kommundel.

Det är dock självklart att enbart en statistiksammansättning eller ansatser till nivåanalys av detta material aldrig helt kan ersätta denna totala samhälleliga synergikunskap. Enbart statistikanalys

lämnar en mycket sämre vägledning för aktiv handling. För att utnyttja undersökningen optimalt bör kunskapsuppbyggnad även ske i exempelvis workshopform eller i andra typer av lärande med kompletterande fakta där synergieffekter uppkommer med hjälp av olika deltagande samhällsaktörer.

Analysmodellen med problemindex bygger helt på resultat och indikatorer från de trygghetsmätningar med denna modell via postenkäter som genomförts i Sverige sedan år 1997 i över 250 kommuner. Värdeskalan är alltid 0 – 100 på alla indikatorer. Nivå 2 är alltid intervallet kring medelvärdet i Rikspolisstyrelsens stora datakörning mars 2003 av ca 168 000 enkätsvar från människor runt om i Sverige. En annan utgångspunkt för medelvärde, nivå 2, kan naturligtvis väljas, men ändrar inte modellens principiella upplägg utan bara terminologin. Det kan också framöver bli aktuellt med en uppdatering av använda procenttal i analysmodellen, då medelvärden på vissa indikatorer kraftigt förbättrats de senaste tio åren.

Resultat från 32 indikatorer för problem/ordningsstörningar (13 mått), utsatthet för livskvalitetsbrott (4 mått), abstrakt oro (5 mått), otrygghet (7 mått) samt för polisens agerande i bostadsområdena (3 mått) vägs samman till ett generellt problemindex. Sammanvägningen går till så att medelvärdet för probleminvåerna för de 32 indikatorerna utgör modellens sammanvägda "Problemindex". Samtliga indikatorer tillskrivs samma värde i modellens nuvarande utformning. Modellen innehåller sju nivåer, där de extrema negativa och positiva nivåerna 6 och 0 är mycket sällan förekommande. De flesta nivåerna är i praktiken ca 95 % - konfidensintervall utom nivå 1 och extremvärdena 0/6.

Probleminvåindelningen bygger på samma principiella grund som exempelvis terrorhotssituationens nivåer 1-5. Internationellt används samma principiella varianter med ibland annorlunda indelning 1-10 etc.

Begreppet *påtagligt problem* används i modellen för att synliggöra tänkbara prioriteringar och uppfatta effekter av tidigare arbete. "Påtagligt problem" definieras som; tydligt märkbart, dominerande, synligt, upptar allmänt medvetande i hög grad, manifest i lokalsamhället.

- Nivå 0** = Närmast obefintligt problem
- Nivå 1** = Inte alls påtagligt problem
- Nivå 2** = Inte särskilt påtagligt problem
- Nivå 3** = Ganska påtagligt problem
- Nivå 4** = Påtagligt problem
- Nivå 5** = Mycket påtagligt problem
- Nivå 6** = Alarmerande påtagligt problem

Medelvärdet för alla 32 indikatorer från polisens största datakörning av 167 961 enkätsvar i mars 2003 utgör som redovisats ovan utgångspunkten för modellen, basnivån och kallas i denna modell för **Nivå 2**. I några fall (indikatorer) gäller kvinnornas genomsnitt (88 425 enkätsvar) som utgångspunkt vid de få mått som har större genuskillnader. **Nivå 3** erhålls genom att medelvärdets konfidensintervall uppåt beräknas på ca 95-procentsnivån. **Nivå 4** beräknas med ett nytt intervall uppåt o.s.v. tills mycket sällsynta **Nivå 6** nås. **Nivå 1** räknas ut genom att ett större spann än medelvärdets konfidensintervall nedåt beräknas. **Nivå 0** är ytterligt sällan förekommande, har genomgående mycket få observationer och blir närmast en restpost av en låg procentandel.

Nivåerna utgör en märkbar skillnad i inrapporteringsnivå från respondenterna som normalt inte beror på slumpen. En enstaka slumpfaktor för en fråga som ger en nivå "fel" spelar inte så stor roll då den bara är värd ca 0,03 poäng. Tre frågor "fel" ger ca 0,10 poäng vilket i sig inte knappast ändrar den övergripande bedömningen av ett geografiskt område. Inte ens 10 frågor på en nivå för högt

eller för lågt d.v.s. ca 0,33 poäng "fel" ändrar bilden dramatiskt. Det är dessutom osannolikt att det överhuvudtaget skulle inträffa.

Exempel:

Berusade utomhus som problem uppmäts till 28 procent i en kommun. Skalan för berusade utomhus är för **Nivå 2** 17 – 23, för **Nivå 3** 24 – 31. Kommunen tilldelas värde 3. Enligt samma metodik tilldelas kommunen ett värde för de övriga 32 indikatorerna. Genomsnittet för samtliga 32 indikatorer utgör kommunens eller det geografiska områdets "problemindex". Exempelvis redovisar Malmö stad i en mätning år 2006 ett värde på 2,82. Södertälje kommun redovisar 2,64 och Täby kommun 1,76. Kommundelarna Rinkeby i Stockholms kommun och Södra innerstaden (Malmö) tycks ligga väldigt högt 3,90 enligt det årets beräkningar. Motpoler är i Stockholms län exempelvis Norrtälje kommun med ett värde på 1,24 och vissa platser i Uppsala län som Östhammar som ligger under 1,00. Även Öland redovisar genomgående låga värden.

Frågeformulär

Grundteorin för frågeställningarna i trygghetsundersökningens standardmodell lanserades av professorerna Marie Torstensson Levander och P-O Wikström i Sverige efter den välkände amerikanske kriminologen Wesley Skogans teoribildning år 1994. Försöksmätningar startades redan år 1996 i Polisens regi på olika platser i Sverige. Enkätformuläret fastställdes i januari år 1999 efter att ett betydligt mer omfattande grundförslag hade bearbetats av arbetsgrupper bestående av forskare och praktiker under något år. Stor försiktighet att ändra i formuläret har iakttagits, framför allt beroende på att även små ändringar förändrar förståelsen av frågorna och svaren blir delvis eller till och med mycket annorlunda. Kompletterande lokala frågor har dock då och då lagts in som ett avslutande block, då det befunnits nödvändigt. Jämförbarheten har därmed kunnat behållas över tid. Detta gör undersökningen unik i Sverige och kanske i världen. Drygt 200 kommuner har åtminstone en gång under åren deltagit i undersökningen under perioden och många över ett stort antal år.

Många kommuner har också delat in kommunen i ett antal kommundelar. Antalet mätta delområden kan uppskattas till minst 1 200 kommun- och kommundelar runt om i Sverige. Undersökningen är Sveriges största trygghetsundersökning med en total omfattning på över 1 200 000 respondenter. Bara i Skåne har över 200 000 respondenter besvarat exakt likalydande frågor sedan år 1997. Detta ger enastående jämförelsemöjligheter för Nacka kommun. Det kan beräknas att tillkomma mellan 40 000 – 60 000 svar från allmänheten varje år.

Enbart under de senaste åren har det genomfördes trygghetsundersökningar i över 100 kommuner i bland annat Blekinge, Kalmar, Kronoberg, Skåne, Östergötland, Stockholm och Södermanlands län. Resultaten har gett många nya kunskaper, exempelvis verkar de två öländska kommunerna ha de bästa resultaten och kan kanske anses som "tryggast" av alla kommuner i Sverige. Framför allt har trygghetsundersökningarna använts av kommuner och polisen som en kompassriktning för det praktiska arbetet och lett till många framgångsrika insatser de senaste åren i bland annat Skåne samt i ett antal kommuner runt Stockholm i form av bl.a. Solna, Sundbyberg och Norrtälje.

Problem/ordningsstörningar

Frågor ställs kring de tio vanligaste problemen eller ordningsstörningarna i bostadsområden. Trafikproblem specificeras i detalj. På så sätt kvantifieras problemen/ordningsstörningarna och det ger en bra uppfattning om problem förvärras, förbättras eller på annat sätt är anmärkningsvärda genom jämförelser med föregående mätningar i samma område och/eller i andra geografiska områden runt om i Sverige. Genom att använda nationella medelvärden från olika indikatorer från undersökningar kan "normala" och "onormala" värden identifieras.

Avsnittet i frågeformuläret "Problem i området där du bor" innehåller frågor om:

- Nedskräpning
- Skadegörelse
- Berusade personer, utomhus
- Narkotikapåverkade personer, utomhus
- Bostäder som är tillhåll för alkoholister
- Bostäder som är tillhåll för narkotikamissbrukare
- Folk som bråkar och slåss, utomhus
- Kvinnor som antastas
- Ungdomsgång som bråkar och stör ordningen
- Trafik (ingår ej i trygghetsindex, utan enbart vissa specificerade trafikproblem, se nedan)

Trafikproblem

- Bilar kör för fort
- Buskörning med mopeder, mc
- Trafikregler respekteras inte
- Dåligt med cykelbanor (ingår ej i trygghetsindex)
- Tung trafik/buller (ingår ej i trygghetsindex)
- Dåligt vägunderhåll/gatuplanering (ingår ej i trygghetsindex)
- Annat (ingår ej i trygghetsindex)

Utsatthet för brott

Självdeklarerad utsatthet för tre brottstyper under kategorin livskvalitetsbrott är trots vissa brister det bästa enkla sättet att beräkna den verkliga storleken av brott riktat mot enskilda personer. Troligen kommer inte ens trettiofem procent av alla brott som begås till polisens kännedom. Enkät-svaren ger därmed ett betydligt lägre mörkertal än den *anmälda* brottsligheten, även om det är svårt att jämföra dessa två dimensioner, det är stora skillnader på att svara i enkätform om uppfattad utsatthet och att direkt polisanmäla brott.

De tre brottstyperna våld, stöld respektive skadegörelse på personlig egendom beräknas täcka cirka 65 % av *alla* brott som begås mot individer/hushåll i Sverige. Detta innebär att den självdeklarerade utsattheten för brott skapar en väsentligt bättre bild av den *faktiska* brottsligheten än den officiella statistiken när det gäller individernas utsatthet för brott.

Det finns emellertid ett antal svagheter:

- Vissa grupper som löper större risker än andra att utsättas för brott är underrepresenterade, t.ex. socialt exkluderade och marginaliserade personer
- Yngre personer är underrepresenterade
- Brott inte uppgivet i undersökningen
- Uppgivna händelser i undersökningen som inte är brott

Det betyder att det resultat som redovisas är den uppfattning om sin egen utsatthet för brott som den "konventionella normalbefolkningen", som svarar på denna typ av enkäter, har vid undersökningstillfället. Grupperna som svarar är dock desamma över tid och ger därmed en bra bild av utvecklingen av utsatthet för brott för denna stora majoritet av de boende. För de andra grupperna som är underrepresenterade är andra metoder att undersöka situationen nödvändiga och att föredra.

Avsnittet i frågeformuläret "Utsatthet för brott" innehåller frågor om:

- Utsatt för fysiskt våld
- Utsatt för stöld
- Utsatt för skadegörelse
- Utsatthet för hot

Därtill frågor om brotten polisanmälades, om personen överhuvudtaget varit utsatt för något brott, om utsatthet för hot och bedrägerier och frågor kring vart brottet har skett. Dessa frågor ingår tillsvidare inte i problemindex.

Oro att utsättas för brott

Den mer abstrakta allmänna oron försöker enkäten fånga genom frågor som rör huruvida respondenten är orolig för att utsättas för inbrott, stöld och skadegörelse eller är rädd för att bli överfallen/misshandlad. Det mäter en rädsla för vad respondenten uppfattar eventuellt kan komma att inträffa. Det frågas också efter hur ofta respondenten haft denna tanke/oro under året. Det räcker här att en respondent haft en tanke på brott en gång den senaste 12-månadersperioden för att registreras som oro i redovisningen.

Avsnittet i frågeformuläret "Oro för att utsättas för brott" innehåller frågor om:

- Inbrott i bostad
- Inbrott i källare, vind och garage
- Stöld/skadegörelse
- Överfallen/misshandlad

Otrygghet

Andra frågor rör otrygghet och mäts genom frågor som handlar om huruvida respondenten är rädd att gå ut sent på kvällen i sitt bostadsområde, rädd för specifik person och konkreta ändringar i livsmönstret som bland annat att avstå från att åka buss, pendeltåg och tunnelbana eller gå på sportevenemang, restaurang och nattklubb. Måtten är relativt känsliga och ger nyanserade utslag även för små förändringar. Det räcker också med att någon gång ha avstått från aktivitet under en 12-månadersperiod d.v.s. inte systematiskt avstått vecka efter vecka eller dylikt.

Avsnittet i frågeformuläret som behandlar otrygghet innehåller frågor om:

- Trygg utomhus sen kväll
- Otrygg utomhus sen kväll
- Rädd för speciella personer
- Avstått restaurang/disco/dans
- Avstått sportevenemang
- Avstått tåg/buss/T-bana
- Avstått föreningsmöten, kurser eller liknande (ingår ej i trygghetsindex)
- Avstått bio/teater? (ingår ej i trygghetsindex)

Polisens lokala agerande

Avsnittet i formuläret "En fråga om polisens agerande" innehåller frågor om:

- Polisen bryr sig om de lokala problemen
- Polisen bryr sig inte om de lokala problemen

Medborgarnas uppfattning om huruvida Polisen bryr sig om de problem som finns i bostadsområdet där de bor belyser respondentens iakttagelser om Polisens praktiska arbete mot bostadsområdets konkreta problembild vad avser ordningsstörningar, faktisk brottslighet och allmän oro/konkret otrygghet. Viktigast är att värdet för att *inte* bry sig om respondentens problem i bostadsområdet är lågt. Det värdet ska helst vara under 12 procent. Erfarenhetsmässigt har Polisen lokalt alltid mycket tydliga arbets- och effektivitetsproblem i området om det värdet är mycket högt (över 20 %).

Kvaliteten i mätningen – är resultatet ”sanningen”?

En undersökning är ”fel” när inte alla respondenter har svarat, vilket nästan alltid är fallet. De ”sanna” värdena blir därmed okända. För undersökningen gäller vid bortfall att mätningen ändå kan anses vara mindre ”fel” än någon annan gissning, tyckande, uppfattning eller metod och att kompassriktningen som pekas ut är tillräcklig för att göra ett effektivt operativt arbete. Kan just denna undersökning vara tillräckligt bra för att analysera trygghetsbilden för Nacka kommun?

Svaret är att den är tillförlitlig nog åtminstone för hela kommunen. Det avgörande är den totala effekten på det kommande åtgärdsprogrammet och aktiviteterna av olika slags möjliga ”fel”. De potentiella felen tycks ganska få och med begränsad påverkan på resultatet.

Statistiska fel som har kontrollerats:

- Urvalsfel. Resultatet påverkas av de personer som ingår i urvalet när urvalet slumpats fram. Denna risk föreligger alltid i en kvantitativ undersökning. Framslumpade respondenter kan vara fullständigt unika jämfört med andra boende och de kanske gör totalt annorlunda bedömningar än resterande invånare. Detta kan hända även om inte något verkligt stort exempel på problemet är känt. Risken bedöms dock inte som särskilt stor i denna undersökning. Alla respondenter har lottats ut i SPAR-registret, vilket räknas som det främsta i Sverige för undersökningsändamål. Två påminnelser har skickats ut varav en påminnelse med nya enkäter.
- Mätfel. Är svaren vi får osäkra eller felaktiga? De som svarar kan missförstå en eller annan fråga. Frågan är eventuellt för sammansatt och komplex. Detta problem kan i undantagsfall vara möjligt. Det finns dock ingen anledning att anta att det är ett större problem i Nacka kommun eller i att det i högre grad skulle gälla denna undersökning än i tidigare undersökningar som använts för analysmodellen eller som jämförelsetal.
- Bearbetningsfel. När svaret tas emot och behandlas kan hanteringsmässiga fel av olika slag uppstå. Detta har kontrollerats och kvalitetssäkrats, vilket är en relativt enkel kontroll i denna undersökning eftersom det i sammanhanget inte är så många respondenter.
- Bortfallsfel. Beror på att vi inte får svar från alla personer. Vi kan inte med säkerhet veta hur de personerna skulle ha svarat. Därmed finns en viss osäkerhet om hur resultatet skulle kunna påverkas. Här finns ett möjligt större problem i denna undersökning liksom i nästan alla andra undersökningar. Bortfallsfel är normalt systematiska och ger en snedvridning (överskattning eller underskattning) av resultaten. Snedvridningen är skillnaderna mellan det värde vi erhåller och en eventuell ”sanning”. ”Sanningen” är de resultat vi skulle få i en undersökning där hela populationen skulle svara.

Genom trygghetsundersökningen har situationen och utmaningarna i Nacka kommun vad gäller brott och otrygghet belysts och därmed sammanhängande fenomen. Det är fråga om respondenter som tillfrågats systematiskt bland samtliga folkbokförda i kommunen. Svarsfrekvensen uppgick till 60,4 procent.

Bortfall uppstår av många olika orsaker. Vissa personer vistas inte alls på sina adresser, eller studerar exempelvis på annan ort. Andra vill helt enkelt inte svara eller tvekar att göra det. Vanligast vid enkätundersökningar är att många helt enkelt glömmer att svara då den försvinner i vardagslivet. Bortfallet är en effekt av olika personers benägenhet att svara eller inte svara på den aktuella enkäten.

I trygghetsmätningen i Nacka kommun är huvudfrågan om bortfallet påverkar den lokala trygghetsbilden så att den ser helt annorlunda ut? Inte om resultaten av vissa frågor påverkas utan om bortfallets svar skulle komma att påverka analysen på ett felaktigt vis. Den lokala trygghetsbilden kan vara missvisande endast om den "tysta massan" – bortfallet – skulle svara/göra bedömningar på ett fullständigt motsatt sätt jämfört med de som svarat. I själva verket är det svårt att ta reda på hur bortfallet skulle ha svarat inom ett bestämt geografiskt område. Den vid trygghetsmätningar vanligaste metoden är att anta att de icke svarande har samma uppfattningar om bostadsområdet som de som svarar. Även om metoden är något primitiv så finns det många anledningar att anta detta, åtminstone i de flesta fall, tills motsatsen är bevisad.

Någon generell gräns för acceptabelt bortfall kan inte anges. Bortfallets storlek i sig är inte särskilt intressant i den aktuella trygghetsmätningen utan den centrala frågan är hur stora "fel" i operativ användning som det ger upphov till. Alltså användningen av undersökningen avgör hur stora "fel" som är tillåtna. Hur stora "fel" som är tillåtna avgörs av hur "bortfallskänsliga" frågorna är och hur upplysningarna kommer att användas.

Den slutsats som kan dras angående bortfallet är att det inte finns någon anledning att anta att bortfallet mer än marginellt modifierar analysen och eventuellt åtgärdsprogram. Därtill är resultaten i mätningen alltför tydliga både avseende de "bra resultaten" och de "mindre bra resultaten" i Nackas kommundelar. Kanske är de bra värdena inte helt så bra och de dåliga inte helt så dåliga om samtliga respondenter skulle ha svarat. Det är dock inte särskilt troligt att de skulle ha fullständigt annorlunda uppfattningar än de som svarat.

Faktum kvarstår att de möjliga presumtiva förskjutningarna av resultaten inte förändrar analysen särskilt mycket och därmed det med analysen sammanhängande åtgärdsprogrammet.

Vidare ger trygghetsundersökningen relevant information för kommande trygghetsarbete och speglar också rimligt de boende i Nacka kommuns bedömningar och värderingar av tryggheten. Undantag i enskilda detaljer i undersökningen kan naturligtvis förekomma, men är just mer sällsynta undantag. Och viktigast, utan en trygghetsundersökning är risken att komma "fel" mångdubbelt större och arbetet riskerar i än större utsträckning bli ineffektivt och dyrbart.

Datainsamling och svarsfrekvens

Datainsamlingen har skett på samma sätt som de två tidigare åren med hjälp av postala enkäter med möjlighet att besvara undersökningen på webben med ett unikt lösenord. Utskick 1 bestod av en enkät, ett följebrev och ett svarskuvert. Påminnelse 1 bestod av ett A5-kort och påminnelse 2 av en ny enkät, ett följebrev och svarskuvert. Tidpunkten på året var densamma som år 2018.

Fakta om den aktuella undersökningen			
Fältarbetstid	31 oktober – 13 december 2022		
Bruttourval	1 800 personer, 16-85 år		
Svarsfrekvens	Svarsfrekvenser		
	2022	2018	2016
Nacka kommun totalt	60 %	57 %	58 %
Boo	61 %	62 %	62 %
Fisksätra	54 %	42 %	48 %
Orminge	59 %	49 %	54 %
Saltsjöbaden	68 %	69 %	63 %
Sicklaön	67 %	60 %	61 %
Älta	54 %	60 %	63 %

Kommentar

Svarsfrekvens netto redovisas till ca 60,4 %, dvs. ett mycket bra resultat år 2022 då ett mycket större bortfall normalt noteras i nästan alla andra typer av liknande undersökningar.

Svarsfrekvens är 2022 jämfört med 2018 och 2016 med någon förskjutning mellan kommundelarna. De yngre åldersgrupperna är något underrepresenterade på samma sätt som pensionärer är överrepresenterade, vilket leder till försiktighet om den "sanna" andelen problem vid låga procentandelar. Skillnader i representativitet bedöms vara den samma över tid.

Det avgörande är dock effekterna av olika slags möjliga "fel" på de tänkta åtgärderna och aktiviteterna. De potentiella större "felen" tycks i nuläget vara få och med begränsad påverkan på resultaten. Det betyder att helt inadekvata åtgärder inte skall vara möjliga att göra om detta underlag används för planering.

För denna undersökning gäller också att mätningen kan anses vara mindre "fel" än någon annan gissning, tyckande, uppfattning eller metod och att kompassriktningen som pekas ut för kommunen är tillräcklig för att möjliggöra ett effektivt operativt samhällsarbete. En fortsatt dialog kring resultaten kommer ytterligare att klargöra möjligheterna att reducera angivna problem i Nacka kommun.

Resultat

Nacka kommun som helhet

Nivåer för indikatorer uppmätta i hela Nacka kommun	2022	2018
	Nivå	Nivå
PROBLEMINDEX GENERELL NIVÅ	1,35	1,71
Problem i området		
Problem med nedskräpning, utomhus	2	3
Problem med skadegörelse, utomhus	2	2
Problem med berusade personer, utomhus	1	1
Problem med narkotikapåverkade personer, utomhus	1	1
Problem med bostäder som är tillhåll för alkoholister	1	1
Problem med bostäder som är tillhåll för narkotikamissbrukare	1	1
Problem med folk som bråkar och slåss, utomhus	2	1
Problem med att kvinnor antastas	2	2
Problem med ungdomsgång som bråkar och stör ordningen	2	2
Problem med bilar som kör för fort	0	2
Problem med buskörning med mopeder, mc	1	3
Problem med trafikregler som inte respekteras	1	1
Totalt problem i något avseende	1	2
Utsatthet för brott		
Utsatt för fysiskt våld inom 12 månader	1	0
Utsatt för stöld inom 12 månader	1	1
Utsatt för skadegörelse inom 12 månader	1	1
Utsatt för hot inom 12 månader	2	2
Totalt utsatt för brott	1	1
Allmän oro att utsättas för brott		
Oro för att bli utsatt för inbrott i den egna bostaden	1	2
Oro för att bli utsatt för inbrott i förråd, källare, vindsutrymme eller garage	1	2
Oro för att fordon ska utsättas för stöld eller skadegörelse om det är parkerat	2	2
Oro för att bli överfallen eller misshandlad	2	2
Total oro för att utsättas för brott	2	2
Trygghet		
Trygg ute ensam sen kväll	1	2
Otrygg ute ensam sen kväll	1	1
Rädd för speciella personer i bostadsområdet	1	2
Avstått från att besöka restaurang, bar eller disco	1	2
Avstått från sportevenemang	2	3
Avstått från att åka buss eller tåg	2	3
Totalt avstått från någon aktivitet	2	2
Polisens agerande i bostadsområdet		
Polisen bryr sig om de lokala problemen	3	3
Polisen bryr sig inte om de lokala problemen	1	1
Relationsmått bryr sig/bryr sig inte	1	1

Kommentar

Det generella problemindeket på 1,35 är ett resultat som för en kommun av Nacka storlek är mycket bra. År 2018 noterades fler normalvärden för Sverige som nu förändras till positiva avvikelser från normalvärdet. Utsatthet för våld är lågt i kommunen.

Problemnivå 3 – negativ avvikelse år 2022 i nationell måttstock återfinns i kommunen endast för ”polisen bryr sig om lokala problem”. Det är normalt en konsekvens om en kommun/kommundel har låga problemnivåer, så är också fallet i Nacka i nuläget. Andelen kritiker av polisens lokala arbete är däremot mycket lågt liksom värdet för relationskvoten som är en viktig indikator på lokalt polisarbete.

Problemindeket i olika kommundelar år 2022	2022	2018	2016
<i>Nacka kommun (totalt)</i>	1,35	1,71	1,44
Boo	1,44	1,87	1,59
Fisksätra	2,65	2,06	2,41
Orminge	2,03	2,25	1,78
Saltsjöbaden	1,18	1,75	1,66
Sicklaön	0,97	1,53	1,38
Älta	1,32	1,78	1,59

Kommentar

En kommundel med över 2,00 indexpoäng har vanligtvis en hel del problem. Om en kommundel har över 3,00 indexpoäng kan problemen betraktas som allvarliga. Situationen är bra vid en indexnivå på mellan 1,10 – 1,40.

Som framgår finns stora skillnader mellan kommundelarna. Fisksätra redovisar en betydande försämring år 2022 jämfört med 2018 års resultat. Samtliga andra kommundelar uppvisar ett förbättrat resultat. Det är därför väsentligt att det fortsatta arbetet med att minska brottsligheten och öka tryggheten utgår från de enskilda kommundelarna.

Det ska också noteras att det är svårt att veta när förändringarna inträffade då den senaste mätningen skedde för fyra år sedan. Erfarenheten är att mätningar behöver göras fortlöpande, minst vartannat år.

När det gäller genus har kvinnor och män samma generella perception i kommunen, även om de olika indikatorerna skiljer sig åt. De som bor i hus och lägenheter tycks göra nästan samma bedömningar, vilket är ovanligt. Även de olika åldrarna ligger relativt nära varandra. Minst problem uppfattar de över 65 år, vilket ligger helt i linje med resultatet från övriga Sverige. Flest problem i kommunen uppfattar de mellan 30 - 49 år.

Detaljanalys av de sex kommundelarna

Boo

Nivåer för indikatorer uppmätta i kommundelen Boo år 2022	2022	2018
	Nivå	Nivå
PROBLEMINDEX GENERELL NIVÅ	1,44	1,87
Problem i området		
Problem med nedskräpning, utomhus	1	3
Problem med skadegörelse, utomhus	1	2
Problem med berusade personer, utomhus	1	1
Problem med narkotikapåverkade personer, utomhus	1	1
Problem med bostäder som är tillhåll för alkoholister	2	1
Problem med bostäder som är tillhåll för narkotikamissbrukare	1	1
Problem med folk som bråkar och slåss, utomhus	2	1
Problem med att kvinnor antastas	2	2
Problem med ungdomsgång som bråkar och stör ordningen	2	2
Problem med bilar som kör för fort	1	3
Problem med buskörning med mopeder, mc	2	4
Problem med trafikregler som inte respekteras	2	1
Totalt problem i något avseende	1	2
Utsatthet för brott		
Utsatt för fysiskt våld inom 12 månader	1	1
Utsatt för stöld inom 12 månader	1	1
Utsatt för skadegörelse inom 12 månader	1	1
Utsatt för hot inom 12 månader	1	3
Totalt utsatt för brott	1	1
Allmän oro att utsättas för brott		
Oro för att bli utsatt för inbrott i den egna bostaden	1	4
Oro för att bli utsatt för inbrott i förråd, källare, vindsutrymme eller garage	1	2
Oro för att fordon ska utsättas för stöld eller skadegörelse om det är parkerat	2	2
Oro för att bli överfallen eller misshandlad	2	2
Total oro för att utsättas för brott	2	2
Trygghet		
Trygg ute ensam sen kväll	1	3
Otrygg ute ensam sen kväll	1	1
Rädd för speciella personer i bostadsområdet	1	1
Avstått från att besöka restaurang, bar eller disco	1	1
Avstått från sportevenemang	2	3
Avstått från att åka buss eller tåg	2	3
Totalt avstått från någon aktivitet	2	3
Polisens agerande i bostadsområdet		
Polisen bryr sig om de lokala problemen	3	3
Polisen bryr sig inte om de lokala problemen	2	1
Relationsmått bryr sig/bryr sig inte	2	1

Generell problembild för kommundelen Boo

I princip inga negativa avvikande problemnivåer. Reducerad utsatthet för brott. Tygghet utomhus har förbättrats. Det som tydligt har statistiskt säkerhetsställda reducerade problemnivåer är nedskräpning och skadegörelse i utomhusmiljön, buskörning med mopeder och oro för bostadsinbrott.

Negativ avvikelse från nationellt medelvärde:

Nivå 3

- Polisen bryr sig om de lokala problemen

Anmärkningar

- Den generella nivån 1,44 är ett bra resultat
- Utsatthet för livskvalitetsbrott är på låg nationell nivå
- Ordningsstörningar tycks vara på mycket låg nationell nivå
- Respondenternas uppfattning om polisens lokala arbete är relativt bra, då antalet personer som uppgett att polisen inte bryr sig om lokala problem är få
- Oron för brott är låg

Fisksätra

Nivåer för indikatorer uppmätta i kommundelen Fisksätra år 2022	2022	2018
	Nivå	Nivå
PROBLEMINDEX GENERELL NIVÅ	2,65	2,06
Problem i området		
Problem med nedskräpning, utomhus	4	4
Problem med skadegörelse, utomhus	4	2
Problem med berusade personer, utomhus	2	3
Problem med narkotikapåverkade personer, utomhus	4	3
Problem med bostäder som är tillhåll för alkoholister	4	2
Problem med bostäder som är tillhåll för narkotikamissbrukare	4	2
Problem med folk som bråkar och slåss, utomhus	6	3
Problem med att kvinnor antastas	3	2
Problem med ungdomsgång som bråkar och stör ordningen	5	3
Problem med bilar som kör för fort	0	1
Problem med buskörning med mopeder, mc	1	3
Problem med trafikregler som inte respekteras	1	1
Totalt problem i något avseende	2	2
Utsatthet för brott		
Utsatt för fysiskt våld inom 12 månader	2	0
Utsatt för stöld inom 12 månader	2	1
Utsatt för skadegörelse inom 12 månader	1	1
Utsatt för hot inom 12 månader	2	2
Totalt utsatt för brott	2	1
Allmän oro att utsättas för brott		
Oro för att bli utsatt för inbrott i den egna bostaden	2	2
Oro för att bli utsatt för inbrott i förråd, källare, vindsutrymme eller garage	2	2
Oro för att fordon ska utsättas för stöld eller skadegörelse om det är parkerat	2	1
Oro för att bli överfallen eller misshandlad	4	3
Total oro för att utsättas för brott	3	1
Trygghet		
Trygg ute ensam sen kväll	4	4
Otrygg ute ensam sen kväll	4	2
Rädd för speciella personer i bostadsområdet	3	3
Avstått från att besöka restaurang, bar eller disco	2	2
Avstått från sportevenemang	3	2
Avstått från att åka buss eller tåg	4	4
Totalt avstått från någon aktivitet	3	3
Polisens agerande i bostadsområdet		
Polisen bryr sig om de lokala problemen	1	1
Polisen bryr sig inte om de lokala problemen	2	1
Relationsmätt bryr sig/bryr sig inte	1	1

Generell problembild för kommundelen Fisksätra

Försämrad problemuppfattning år 2022 jämfört med 2018. Inte på exceptionell nivå i nationell jämförelse enligt de boendes uppfattningar, om än mycket hög. Relativt låg utsatthet för brott. Utemiljön har höga värden liksom missbruksproblematik och för alla indikatorer som visar de boendes trygghet. Polisens lokala arbete bedöms av respondenterna som relativt bra, om än större andel kritiker år 2022 jämfört med 2018. Anmärkningsvärda problem är särskilt indikatorerna "folk som bråkar och slåss utomhus" och "ungdomsgång". En självklar prioritering för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete i kommunen.

Negativa avvikelser från nationellt medelvärde:

Nivå 6

- Problem med folk som bråkar och slåss

Nivå 5

- Problem med ungdomsgång som bråkar och stör ordningen

Nivå 4

- Problem med nedskräpning
- Problem med skadegörelse
- Problem med narkotikapåverkade personer
- Problem med bostäder som är tillhåll för alkoholister
- Problem med bostäder som är tillhåll för narkotikamissbrukare
- Oro för att bli överfallen eller misshandlad
- Otrygg ute ensam kväll
- Avstått från att åka buss eller tåg

Nivå 3

- Problem med att kvinnor antastas
- Total utsatthet för brott
- Avstått sportevenemang
- Avstått från någon aktivitet

Anmärkningar

- Den generella nivån på 2,65 är på en hög nivå ur ett nationellt perspektiv
- Utsatthet för livskvalitetsbrott är ur ett nationellt perspektiv på en "normal" nivå för att vara år 2022
- Respondenternas uppfattning om polisens lokala arbete är relativt bra, då antalet respondenter som uppgett att polisen inte bryr sig om lokala problem är få.

Orminge

Nivåer för indikatorer uppmätta i kommundelen Orminge år 2022	2022	2018
	Nivå	Nivå
PROBLEMINDEX GENERELL NIVÅ	2,03	2,25
Problem i området		
Problem med nedskräpning, utomhus	4	3
Problem med skadegörelse, utomhus	2	3
Problem med berusade personer, utomhus	3	3
Problem med narkotikapåverkade personer, utomhus	2	3
Problem med bostäder som är tillhåll för alkoholister	2	2
Problem med bostäder som är tillhåll för narkotikamissbrukare	2	2
Problem med folk som bråkar och slåss, utomhus	2	2
Problem med att kvinnor antastas	2	3
Problem med ungdomsgång som bråkar och stör ordningen	4	3
Problem med bilar som kör för fort	0	1
Problem med buskörning med mopeder, mc	2	4
Problem med trafikregler som inte respekteras	1	1
Totalt problem i något avseende	2	2
Utsatthet för brott		
Utsatt för fysiskt våld inom 12 månader	3	1
Utsatt för stöld inom 12 månader	1	1
Utsatt för skadegörelse inom 12 månader	2	1
Utsatt för hot inom 12 månader	2	2
Totalt utsatt för brott	1	1
Allmän oro att utsättas för brott		
Oro för att bli utsatt för inbrott i den egna bostaden	0	2
Oro för att bli utsatt för inbrott i förråd, källare, vindsutrymme eller garage	1	1
Oro för att fordon ska utsättas för stöld eller skadegörelse om det är parkerat	2	1
Oro för att bli överfallen eller misshandlad	4	4
Total oro för att utsättas för brott	1	1
Trygghet		
Trygg ute ensam sen kväll	4	4
Otrygg ute ensam sen kväll	3	3
Rädd för speciella personer i bostadsområdet	1	2
Avstått från att besöka restaurang, bar eller disco	2	2
Avstått från sportevenemang	3	3
Avstått från att åka buss eller tåg	3	3
Totalt avstått från någon aktivitet	3	3
Polisens agerande i bostadsområdet		
Polisen bryr sig om de lokala problemen	2	3
Polisen bryr sig inte om de lokala problemen	1	2
Relationsmätt bryr sig/bryr sig inte	1	2

Generell problembild för kommundelen Orminge

En normal generell problemnivå för Sverige. En förbättring år 2022 jämfört med 2018. Höga värden för indikatorerna "nedskräpning", "ungdomsgång", och framför allt en oro och otrygghet kopplat till att bli överfallen utomhus. Mycket låg utsatthet för brott, även om relativt många uppger att de utsatts för fysiskt våld. Låg kritiknivå av polisens lokala arbete. Område för prioritering med hänsyn till situationen i kommunen.

Negativa avvikelser från nationellt medelvärde.

Nivå 4

- Problem med nedskräpning
- Problem med ungdomsgång som bråkar och stör ordningen
- Oro för att bli överfallen eller misshandlad
- Trygg ute ensam sen kväll

Nivå 3

- Problem med berusade personer
- Utsatthet för fysiskt våld
- Otrygg ute ensam sen kväll
- Avstått från sportevenemang
- Avstått från att åka buss eller tåg
- Totalt avstått från någon aktivitet

Anmärkningar

- Den generella nivån på 2,03 är på en relativt hög nivå ur ett nationellt perspektiv
- Kommundelen tycks ha stora problem med nedskräpning och ordningsstörningar
- Utsatthet för brott sticker inte ut på nationell nivå
- En påtaglig otrygghet ingår dock i problembilden
- Respondenternas uppfattning om polisens lokala arbete är bra, då antalet personer som uppgett att polisen inte bryr sig om lokala problem är relativt få

Saltsjöbaden

Nivåer för indikatorer uppmätta i kommundelen Saltsjöbaden år 2022	2022	2018
	Nivå	Nivå
PROBLEMINDEX GENERELL NIVÅ	1,18	1,75
Problem i området		
Problem med nedskräpning, utomhus	1	2
Problem med skadegörelse, utomhus	1	1
Problem med berusade personer, utomhus	2	1
Problem med narkotikapåverkade personer, utomhus	1	1
Problem med bostäder som är tillhåll för alkoholister	2	1
Problem med bostäder som är tillhåll för narkotikamissbrukare	1	1
Problem med folk som bråkar och slåss, utomhus	1	1
Problem med att kvinnor antastas	2	2
Problem med ungdomsgång som bråkar och stör ordningen	2	3
Problem med bilar som kör för fort	1	3
Problem med buskörning med mopeder, mc	1	2
Problem med trafikregler som inte respekteras	2	2
Totalt problem i något avseende	1	2
Utsatthet för brott		
Utsatt för fysiskt våld inom 12 månader	0	0
Utsatt för stöld inom 12 månader	1	1
Utsatt för skadegörelse inom 12 månader	1	0
Utsatt för hot inom 12 månader	1	1
Totalt utsatt för brott	1	1
Allmän oro att utsättas för brott		
Oro för att bli utsatt för inbrott i den egna bostaden	1	3
Oro för att bli utsatt för inbrott i förråd, källare, vindsutrymme eller garage	0	2
Oro för att fordon ska utsättas för stöld eller skadegörelse om det är parkerat	1	2
Oro för att bli överfallen eller misshandlad	0	2
Total oro för att utsättas för brott	1	2
Trygghet		
Trygg ute ensam sen kväll	0	2
Otrygg ute ensam sen kväll	0	1
Rädd för speciella personer i bostadsområdet	1	1
Avstått från att besöka restaurang, bar eller disco	1	2
Avstått från sportevenemang	1	2
Avstått från att åka buss eller tåg	2	4
Totalt avstått från någon aktivitet	2	3
Polisens agerande i bostadsområdet		
Polisen bryr sig om de lokala problemen	5	3
Polisen bryr sig inte om de lokala problemen	1	1
Relationsmått bryr sig/bryr sig inte	2	2

Generell problembild för kommundelen Saltsjöbaden

Saltsjöbaden har ett mycket låg problembild, också ur ett nationell perspektiv. Mycket få av de svarande har en uppfattning om polisens lokala arbete, vilket är ett vanligt fenomen i områden med få problem. I övrigt inget som avviker negativt från antionella medelvärden. Mycket låg utsatthet för livskvalitetsbrott, vilket följer utvecklingen överlag i Sverige under de senaste 10-15 åren. Dessutom har tryggheten ökat kraftigt.

Negativa avvikelser från nationellt medelvärde:

Nivå 5

- Polisen bryr sig om de lokala problemen

Anmärkningar

- Den generella nivån på 1,18 är på en låg nivå ur ett nationellt perspektiv
- Ordningsstörningarna tycks vara mycket få i kommundelen
- Utsatthet för brott är låg
- Hög trygghet
- Respondenternas uppfattning om polisens lokala arbete är relativt bra, då antalet respondenter som uppgett att polisen inte bryr sig om lokala problem är få. Samtidigt ska det beaktas att få respondenter uppgett att de upplever att polisen bryr sig om de lokala problemen. Ett sådant resultat är vanligt i områden utan någon större problembild i övrigt, eftersom polisen vanligtvis prioriterar andra områden och därför inte är lika lokalt närvarande i vardagen.

Sicklaön

Nivåer för indikatorer uppmätta i kommundelen Sickalön år 2022	2022	2018
	Nivå	Nivå
PROBLEMINDEX GENERELL NIVÅ	0,97	1,53
Problem i området		
Problem med nedskräpning, utomhus	2	3
Problem med skadegörelse, utomhus	1	2
Problem med berusade personer, utomhus	0	1
Problem med narkotikapåverkade personer, utomhus	1	1
Problem med bostäder som är tillhåll för alkoholister	1	1
Problem med bostäder som är tillhåll för narkotikamissbrukare	1	1
Problem med folk som bråkar och slåss, utomhus	1	1
Problem med att kvinnor antastas	2	1
Problem med ungdomsgång som bråkar och stör ordningen	1	2
Problem med bilar som kör för fort	0	1
Problem med buskörning med mopeder, mc	0	2
Problem med trafikregler som inte respekteras	0	1
Totalt problem i något avseende	0	2
Utsatthet för brott		
Utsatt för fysiskt våld inom 12 månader	1	0
Utsatt för stöld inom 12 månader	1	1
Utsatt för skadegörelse inom 12 månader	1	1
Utsatt för hot inom 12 månader	2	3
Totalt utsatt för brott	1	1
Allmän oro att utsättas för brott		
Oro för att bli utsatt för inbrott i den egna bostaden	0	2
Oro för att bli utsatt för inbrott i förråd, källare, vindsutrymme eller garage	2	2
Oro för att fordon ska utsättas för stöld eller skadegörelse om det är parkerat	2	2
Oro för att bli överfallen eller misshandlad	1	2
Total oro för att utsättas för brott	2	1
Trygghet		
Trygg ute ensam sen kväll	0	1
Otrygg ute ensam sen kväll	0	1
Rädd för speciella personer i bostadsområdet	1	2
Avstått från att besöka restaurang, bar eller disco	1	2
Avstått från sportevenemang	2	3
Avstått från att åka buss eller tåg	1	2
Totalt avstått från någon aktivitet	1	2
Polisens agerande i bostadsområdet		
Polisen bryr sig om de lokala problemen	3	3
Polisen bryr sig inte om de lokala problemen	1	1
Relationsmått bryr sig/bryr sig inte	0	1

Generell problembild för kommundelen Sicklaön

Ett av landets bästa resultat för en kommun del vad gäller generell problembild. En kraftig förbättring år 2022 jämfört med 2018, som i sig var under normalvärden. Ingen negativ avvikelse 2022 från landets medelvärden fränsett "polisen bryr sig om lokala problem". Detta är förväntat och har ingen betydelse då värden under 1,00 alltid är förknippat med mycket låg bedömningsförmåga av polisens lokala arbete. Viktigast är andelen kritiker och relationskvoten som redovisar mycket bra värden.

Negativa avvikelser från nationellt medelvärde:

Nivå 3

- Polisen bryr sig om de lokala problemen

Anmärkningar

- Den generella nivån på 0,97 är på en mycket låg nivå ur ett nationellt perspektiv
- Ordningsstörningarna tycks vara mycket få i kommun delen
- Utsatthet för brott är lågt i nationell jämförelse
- Respondenternas uppfattning om polisens lokala arbete är relativt bra, då antalet respondenter som uppgett att polisen inte bryr sig om lokala problem är få. Samtidigt ska det beaktas att få respondenter uppgett att de upplever att polisen bryr sig om de lokala problemen. Ett sådant resultat är vanligt i områden utan någon större problembild i övrigt, eftersom polisen vanligtvis prioriterar andra områden och därför inte är lika lokalt närvarande i vardagen.

Älta

Nivåer för indikatorer uppmätta i kommundelen Älta år 2022	2022	2018
	Nivå	Nivå
PROBLEMINDEX GENERELL NIVÅ	1,32	1,78
Problem i området		
Problem med nedskräpning, utomhus	1	2
Problem med skadegörelse, utomhus	2	2
Problem med berusade personer, utomhus	1	1
Problem med narkotikapåverkade personer, utomhus	1	1
Problem med bostäder som är tillhåll för alkoholister	1	1
Problem med bostäder som är tillhåll för narkotikamissbrukare	1	1
Problem med folk som bråkar och slåss, utomhus	1	1
Problem med att kvinnor antastas	1	1
Problem med ungdomsgång som bråkar och stör ordningen	2	3
Problem med bilar som kör för fort	1	3
Problem med buskörning med mopeder, mc	1	3
Problem med trafikregler som inte respekteras	0	2
Totalt problem i något avseende	1	2
Utsatthet för brott		
Utsatt för fysiskt våld inom 12 månader	1	0
Utsatt för stöld inom 12 månader	2	1
Utsatt för skadegörelse inom 12 månader	2	1
Utsatt för hot inom 12 månader	2	1
Totalt utsatt för brott	2	1
Allmän oro att utsättas för brott		
Oro för att bli utsatt för inbrott i den egna bostaden	2	3
Oro för att bli utsatt för inbrott i förråd, källare, vindsutrymme eller garage	2	2
Oro för att fordon ska utsättas för stöld eller skadegörelse om det är parkerat	2	1
Oro för att bli överfallen eller misshandlad	1	2
Total oro för att utsättas för brott	2	2
Trygghet		
Trygg ute ensam sen kväll	0	2
Otrygg ute ensam sen kväll	0	1
Rädd för speciella personer i bostadsområdet	2	2
Avstått från att besöka restaurang, bar eller disco	1	2
Avstått från sportevenemang	2	2
Avstått från att åka buss eller tåg	1	3
Totalt avstått från någon aktivitet	1	2
Polisens agerande i bostadsområdet		
Polisen bryr sig om de lokala problemen	3	4
Polisen bryr sig inte om de lokala problemen	1	1
Relationsmått bryr sig/bryr sig inte	1	2

Generell problembild för kommundelen Älta

Det generella problemindeket är lågt. Några försämringar utöver en något större utsatthet för våld, stöld, skadegörelse och hot finns inte 2022 på någon av övriga indikatorer. Den enda indikator i Älta som ligger över nationellt medelvärde tycks vara "polisen bryr sig om lokala problem". Det kan troligen tillskrivas de få problem som redovisas i undersökningen. Viktigast är andelen kritiker och relationskvoten som är bra år 2022.

Negativa avvikelser från nationellt medelvärde:

Nivå 3

- Polisen bryr sig om de lokala problemen

Anmärkningar

- Den generella nivån på 1,32 är på en låg nivå ur ett nationellt perspektiv
- Ordningsstörningarna tycks vara få i kommundelen
- Utsatthet för brott är låg, om än något fler jämfört med 2018
- Respondenternas uppfattning om polisens lokala arbete är relativt bra, då antalet respondenter som uppgett att polisen inte bryr sig om lokala problem är få. Samtidigt ska det beaktas att få respondenter uppgett att de upplever att polisen bryr sig om de lokala problemen. Ett sådant resultat är vanligt i områden utan någon större problembild i övrigt, eftersom polisen vanligtvis prioriterar andra områden och därför inte är lika lokalt närvarande i vardagen.

Utsatthet för brott de senaste 12 månaderna

Utsatthet för brott	Inte utsatt för brott de senaste 12 mån	Våld	Stöld	Skadegörelse	Hot	Anmälningsgrad
Nacka kommun	88 % (0)	0,7 % (2)	5,5 % (1)	4,3 % (1)	3 % (2)	30 %
Boo	91 % (0)	0,6 % (1)	4,4 % (1)	3,9 % (1)	2 % (1)	38 %
Fisksätra	82 % (1)	1,9 % (2)	8,0 % (2)	4,9 % (1)	5 % (2)	33 %
Orminge	87 % (1)	2,3 % (3)	3,4 % (1)	5,7 % (2)	2 % (1)	39 %
Saltsjöbaden	88 % (0)	0,0 % (0)	5,4 % (1)	2,9 % (1)	3 % (2)	49 %
Sicklaön	90 % (0)	0,5 % (1)	5,0 % (1)	4,0 % (1)	3 % (2)	44 %
Älta	83 % (1)	0,6 % (1)	8,7 % (2)	6,2 % (2)	4 % (2)	24 %

Kommentar

Utsatthet för brott i Nacka kommun är generellt sett för Sverige mycket låg år 2022. Samtliga brottstyper redovisar reduktion sedan 2016. Viktigast är att fundera över index. Den visar allvarlighetsgrad i svenska kommuner. Nivå 2 är "normalt" för Sverige. Nivå 1 avviker positivt i Sverige. Nivå 3 – Orminge våld – är en negativ avvikelse, möjligen mest osäker nivåinplacering på grund av låga tal.

Det ska dock noteras att andelen som uppger att de anmäler alla brott som de utsatts för har reducerats över tid. År 2018 uppgav 39 procent att de anmälde alla brott, vilket har minskat till 30 procent i denna undersökning. Som framgår av tabellen är det stora skillnader i anmälningsbenägenhet mellan kommundelarna.

Utsatthet för bedrägerier de senaste 12 månaderna

Hur har detta skett? Nacka kommun totalt fyra procent utsatta respondenter

	2022	2018
Internetbedrägeri	1%	2%
Bankkort/kreditkort	1%	2%
På annat sätt	1%	3%
<i>Bas</i>	<i>1 084</i>	<i>1 022</i>

Område		Internet	Bank/kreditkort	På annat sätt
Totalt	4 % (2)			
Boo	3 % (2)	1	1	2
Fisksätra	7 % (2)	3	2	3
Orminge	4 % (2)	3	0	2
Saltsjöbaden	4 % (2)	1	1	2
Sickalön	4 % (2)	2	2	1
Älta	2 % (1)	1	1	1

Kommentar

Utsatthet för bedrägerier så att det leder till ekonomisk skada för respondenten i Nacka kommun (4%) är lägre än normalvärdet för Sverige. Under senare år har andelen utsatta som lidit ekonomisk skada i Sverige inte ökat, inte heller i Nacka kommun. Enda kommundelen som sannolikt redovisar lägre nivå än nationellt är Älta. Stor försiktighet ska dock alltid iakttas med jämförelse mellan kommundelar på grund av de små talen.

Utsatthet för hot om våld de senaste 12 månaderna

Hot om våld	Totalt andel utsatta	Ansikte mot ansikte	Sociala-medier	E-post	SMS/telefon	Annat sätt
Totalt	3 % (2)	2 %	Få %	Få %	Få %	1 %
Boo	2 % (1)	1 %			1 %	1 %
Fisksätra	5 % (2)	3 %	1 %	2 %	1 %	1 %
Orminge	2 % (1)	2 %				
Saltsjöbaden	3 % (2)	2 %				
Sickalön	3 % (2)	3 %	1 %			

Kommentar

Utsatthet för hot om våld i Nacka kommun (3 %) sticker inte ut jämfört med den nationella nivån. Hot om våld muntligt ”ansikte mot ansikte” är fortsatt det vanliga. Detta gäller även med förståelsen att unga svarar i lägre utsträckning än äldre på denna enkät. Andelen utsatta är så få att de olika kommundelarna och typerna av utsatthet bara kan jämföras med mycket stor försiktighet.

Kvinnors och mäns utsatthet och upplevelser

Indikatorer i problemnivåer för kvinnor respektive män

	Kvinnor	Män
Utemiljö		
Problem med nedskräpning	2	2
Problem med skadegörelse	2	2
Missbruksproblem		
Problem med berusade personer, utomhus	1	1
Problem med narkotikapåverkade personer, utomhus	1	1
Problem med bostäder som är tillhåll för alkoholister	1	2
Problem med bostäder som tillhåll för narkotikamissbrukare	1	2
Utomhusstörningar		
Problem med folk som bråkar och slåss, utomhus	1	2
Problem med att kvinnor antastas	2	2
Problem med ungdomsgång som bråkar och stör ordningen	2	2
Problem med bilarna som kör för fort	0	0
Problem med buskörning med mopeder, mc	1	1
Problem med trafikregler som inte respekteras	1	1
Totalt problem i något avseende	1	1
Utsatthet för brott		
Utsatt för fysiskt våld inom 12 månader	1	1
Utsatt för stöld inom 12 månader	1	1
Utsatts för skadegörelse inom 12 månader	1	2
Totalt utsatt för brott	1	1
Allmän oro att utsättas för brott		
Oro för att bli utsatt för inbrott i den egna bostaden	1	1
Oro för att bli utsatt för inbrott i förråd, källare garage etc.	1	1
Oro för att fordon ska utsättas för stöld eller skadegörelse	2	2
Oro för att bli överfallen eller misshandlad	2	1
Total oro för att utsättas för brott	2	2
Trygghet		
Trygg ute ensam sen kväll	2	0
Otrygg ute ensam sen kväll	2	0

Trygghet (forts.)	Kvinnor	Män
Rädd för specifika personer i egna bostadsområdet	1	1
Avstått från att besöka restaurang, bar etc.	1	2
Avstått från att besöka sportevenemang	2	2
Avstått från att åka buss eller tåg	2	1
Totalt avstått från någon aktivitet	2	1
Polisens agerande i bostadsområdet		
Polisen bryr sig om de lokala problemen	4	2
Polisen bryr sig INTE om de lokala problemen	1	2
Relationsmått bryr sig/bryr sig inte	1	2

Kommentar

Kvinnor och mäns bedömningar skiljer sig åt på en del av de 32 redovisade indikatorerna. Liksom i alla andra kommuner i Sverige gäller det bland annat en oro för överfall/misshandel och frågan om huruvida man är trygg ute ensam sen kväll, där kvinnor generellt sett uppvisar högre värden.

Yngre och äldre personers utsatthet och upplevelser

Översiktstabell över indikatorer och probleminivåer med en betydande åldersvariation

Problemindex	16 – 19 år	20 – 29 år	30 – 49 år	50 – 64 år	65 – 85 år
Nedskräpning	6	1	2	2	1
Berusade personer, utomhus	1	3	2	1	1
Ungdomsgång som bråkar och stör ordningen	2	3	3	2	1
Att Du oroat Dig för inbrott i förråd	0	1	3	2	0
Oro för din bil, mc, moped eller cykel	1	2	4	2	0
Oro för överfallen/misshandlad i området	2	4	3	2	1
Andel som oroat sig för något brott	1	1	4	2	1
Trygg ute ensam sen kväll	3	2	0	0	1

Kommentar

Generellt sett finns relativt få skillnader mellan de olika ålderskategorierna. Personer under 50 år är yngre populationen 16–30 skiljer sig från den äldre populationen 50–85 i att de yngre i flera indikatorer uppger ett högre värde. På ett mer övergripande plan utmärker sig kategorin 20–29 som de som är mest otrygga (2.21) i jämförelse med den äldsta kategorin 65–85 (1.34).

TRYGGARE SVERIGE